

ALES

AKADEMİK PERSONEL VE LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİ GİRİŞ SINAVI

ALES DENEME-12

SORU KİTAPÇIĞI

Soru Sayısı	100
Sayısal Test	50 soru
Sözel Test	50 soru
Süre	150 dakika

A Kitapçığı

Bu çalışma özgün bir hazırlık denemesidir; ÖSYM tarafından hazırlanmış veya onaylanmış resmî bir sınav değildir.

AÇIKLAMA

- Bu kitapçıkta toplam 100 soru vardır: Sayısal Test 50, Sözel Test 50 soru.
- Sınav süresi 150 dakikadır (2,5 saat).
- Her sorunun yalnız bir doğru cevabı vardır.
- Ham net hesabında dört yanlış cevap bir doğru cevabı götürür.
- Sayısal ve Sözel testlerin her biri kendi içinde 1-50 olarak numaralandırılmıştır.
- Sınav süresini iki teste dilediğiniz biçimde dağıtabilirsiniz.
- Bu kitapçıkta kurum, kişi ve durumlar soru kurgusu gereğidir.
- Bu çalışma özgün bir hazırlık denemesidir; ÖSYM tarafından hazırlanmış veya onaylanmış resmî bir sınav değildir.

SAYISAL TESTİ

Bu testte 50 soru vardır. Cevaplarınızı ilgili bölüme işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki kesirli ifadenin değeri nedir? $(7/10 + 1/5) \div (11/12 - 1/3)$

A) 35/54

B) 27/35

C) 54/35

D) 9/7

E) 35/27

2. $(2^7 \cdot 8^2) / 4^4$ işleminin sonucu kaçtır?

A) 32

B) 8

C) 16

D) 64

E) 128

3. $\sqrt{72} - \sqrt{18} + \sqrt{8}$ işleminin sonucu kaçtır?

A) $\sqrt{2}$

B) $3\sqrt{2}$

C) $7\sqrt{2}$

D) $9\sqrt{2}$

E) $5\sqrt{2}$

4. $(0,84 - 0,21) / (0,35 + 0,10)$ işleminin sonucu kaçtır?

A) 0,7

B) 1,4

C) 0,9

D) 1,2

E) 1,8

5. m, n ve k sıfırdan büyük tam sayılardır. m+n tek, n+k çift ve k tek olduğuna göre; I. m+k, II. m·n+k, III. m+n·k ifadelerinden hangileri tek sayıdır?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve III

D) I, II ve III

E) II ve III

6. Rakamları birbirinden farklı 7AB üç basamaklı sayısı 9 ile, AB iki basamaklı sayısı 4 ile tam bölünmektedir. En büyük 7AB sayısı için A·B kaçtır?

A) 12

B) 14

C) 18

D) 16

E) 21

7. $(x-2)/3 + (x+4)/5 = 6$ eşitliğini sağlayan x kaçtır?

A) 11

B) 8

C) 9

D) 10

E) 12

8. $|3x+1| \leq 8$ koşuluna uyan tam sayı x değerlerinin sayısı kaçtır?

A) 4

B) 5

C) 7

D) 8

E) 6

9. Gerçel sayılarda tanımlı f fonksiyonu $f(x+1)=3x-2$ eşitliğini sağlıyor. Buna göre f(5) kaçtır?

A) 7

B) 10

C) 9

D) 11

E) 13

10. $a \star b = a^2 - a \cdot b + b^2$ olarak tanımlanıyor. Buna göre $5 \star 2$ kaçtır?

A) 13

B) 17

C) 21

D) 19

E) 23

11. 48 kişinin bulunduğu bir grupta 30 kişi çevrim içi dergi, 25 kişi basılı dergi okumakta; 12 kişi her iki türü de okumaktadır. Hiçbirini okumayan kaç kişi vardır?

A) 3

B) 7

C) 5

D) 9

E) 11

12. $\{0,1,2,3,4\}$ rakamları kullanılarak, rakamları farklı kaç üç basamaklı çift doğal sayı yazılabilir?

A) 30

B) 24

C) 26

D) 28

E) 32

13. İlk terimi 7, ortak farkı 4 olan aritmetik dizinin 15. terimi kaçtır?

A) 55

B) 59

C) 67

D) 71

E) 63

14. Sekiz sayının aritmetik ortalaması 21 dir. Bu sayılardan 35 çıkarılırsa kalan yedi sayının ortalaması kaç olur?

A) 17

B) 19

C) 18

D) 20

E) 21

15. Bir ürünün etiket fiyatı maliyetinin %25 fazlasıdır. Ürün etiket fiyatı üzerinden %12 indirimle satılırsa maliyete göre yüzde kaç kâr edilir?

A) %6

B) %8

C) %12

D) %10

E) %13

16. Ece ile Murat'ın bugünkü yaşları toplamı 54 tür. Altı yıl önce Murat'ın yaşı Ece'nin yaşının iki katı olduğuna göre Murat bugün kaç yaşındadır?

A) 30

B) 32

C) 34

D) 36

E) 38

17. 30 litre %40 tuzlu suya, %10 tuz içeren kaç litre karışım eklenirse yeni karışımın tuz oranı %25 olur?

- A) 30 B) 20 C) 24 D) 36 E) 40

18. Bir işi Ali tek başına 12 günde, Beril tek başına 18 günde bitiriyor. Birlikte çalışırlarsa iş kaç günde biter?

- A) 6 B) 7 C) 15/2 D) 8 E) 36/5

19. 240 km lik yolun ilk 120 km sini saatte 60 km, kalanını saatte 80 km hızla giden aracın tüm yol boyunca ortalama hızı kaç km/saattir?

- A) 65 B) 480/7 C) 70 D) 500/7 E) 72

20. 20.000 TL, yıllık %18 basit faizle 8 ay tutulursa elde edilen faiz kaç TL olur?

- A) 1800 B) 2000 C) 2200 D) 2400 E) 2600

21. Bir kutuda 4 kırmızı, 3 mavi ve 2 yeşil bilye vardır. Geri koymadan çekilen iki bilyenin aynı renkte olma olasılığı kaçtır?

- A) 1/4 B) 7/24 C) 5/18 D) 1/3 E) 13/36

22. Beş farklı kitaptan üçü seçilip bir rafa yan yana dizilecektir. Kaç farklı diziliş elde edilir?

- A) 60 B) 20 C) 30 D) 40 E) 120

23-24. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

Bir eğitim haftasında dört günde kaydedilen çevrim içi ve yüz yüze katılımcı sayıları tabloda verilmiştir.

Gün	Çevrim içi	Yüz yüze
Pazartesi	48	72
Salı	60	90
Çarşamba	75	45
Perşembe	45	105

23. Çevrim içi katılımcıların o günkü toplam katılımcılara oranı hangi gün en büyüktür?

- A) Pazartesi B) Salı C) Perşembe D) Tüm günlerde eşittir E) Çarşamba

24. Dört günün toplamında yüz yüze katılımcı sayısı, çevrim içi katılımcı sayısından kaç fazladır?

- A) 72 B) 84 C) 96 D) 108 E) 120

25-26. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

Dört makinenin bir vardiyada ürettiği toplam ürün ve hatalı ürün sayıları tabloda verilmiştir.

Makine	Üretim	Hatalı ürün
P	240	12
Q	300	15
R	360	9
S	200	10

25. Hatalı ürün oranı en düşük olan makine hangisidir?

- A) P B) Q C) S D) R E) P ile Q

26. Dört makinenin ürettiği hatasız ürünlerin toplamı kaçtır?

- A) 1036 B) 1042 C) 1054 D) 1060 E) 1074

27-28. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

Dört araştırma biriminin iki yıldaki yayın sayıları tabloda verilmiştir.

Birim	2024	2025
K	12	18

Birim	2024	2025
L	20	25
M	15	24
N	10	14

27. Yayın sayısındaki yüzdelik artış hangi birimde en yüksektir?

- A) M B) K C) L D) N E) K ile N

28. Dört birimin toplam yayın sayısı 2024 ten 2025 e kaç artmıştır?

- A) 18 B) 20 C) 22 D) 26 E) 24

29-31. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

K, L, M, N ve P kutuları soldan sağa 1 den 5 e numaralanmış raflara birer tane yerleştirilecektir. K, M den önce; N, L nin hemen sağında olacaktır. P uç raflarda olmayacak ve M ile P yan yana gelmeyecektir.

29. Hangi kutu kesinlikle 5. raftadır?

- A) K B) M C) L D) N E) P

30. Hangi kutu hem 1. hem de 4. rafta bulunabilecek bir kutudur?

- A) L B) M C) N D) K E) P

31. L kutusu 3. raftaysa 2. rafta hangi kutu vardır?

- A) K B) M C) P D) N E) L

32-34. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

1, 2, 3 ve 4 rakamları birer kez kullanılarak dört haneli bir kod oluşturulacaktır. 1 rakamı 3 ten önce olacak, 4 uç konumlarda olmayacak ve 2 rakamı 4 ün hemen ardından gelecektir.

32. Kodun ilk rakamı kesinlikle kaçtır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) Belirlenemez

33. Aşağıdakilerden hangisi oluşturulabilecek kodlardan biridir?

- A) 1243 B) 1324 C) 1432 D) 3142 E) 1423

34. 3 rakamı ikinci sıradaysa son iki rakamın toplamı kaçtır?

- A) 4 B) 6 C) 5 D) 7 E) 8

35-37. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

A, B, C, D, E ve F sunumları pazartesi, salı ve çarşamba günlerine, her gün iki sunum olacak biçimde yerleştirilecektir. A ile D farklı günlerde, B ile C aynı günde olacaktır. E, A dan önceki bir günde; F ise çarşamba günü yapılacaktır.

35. Hangi sunum kesinlikle çarşamba günüdür?

- A) B B) C C) D D) A E) E

36. D sunumu hangi günlerde yapılabilir?

- A) Yalnız pazartesi B) Yalnız salı C) Pazartesi veya salı D) Salı veya çarşamba E) Yalnız çarşamba

37. E sunumu salı günü ise pazartesi günü hangi iki sunum yapılır?

- A) B ve C B) A ve F C) B ve D D) C ve D E) D ve E

38-40. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

P, Q, R, S ve T etkinlikleri 1 den 5 e sıralanacaktır. Q etkinliğinin hemen ardından S yapılacak, P etkinliği R den önce olacaktır. T ilk ya da son sırada olmayacak, R ile S art arda gelmeyecektir.

38. Hangi etkinlik kesinlikle R den önce yapılır?

- A) Q B) S C) T D) Belirlenemez E) P

39. T etkinliği 2. sıradaysa 5. sırada hangi etkinlik vardır?

- A) P B) S C) Q D) R E) T

40. P etkinliği 4. sıradaysa ilk sırada hangi etkinlik vardır?

- A) P B) R C) S D) Q E) T

41-43. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

Dört ürünün birim fiyatları ile bir ayda satılan adetleri tabloda verilmiştir.

Ürün	Birim fiyat (TL)	Satılan adet
W	30	120
X	45	80
Y	50	90
Z	80	40

41. Aylık satış geliri en yüksek olan ürün hangisidir?

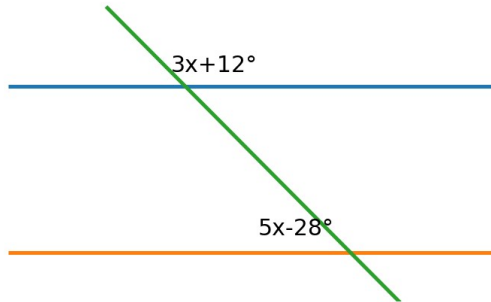
- A) W B) X C) Y D) Z E) W ile X

42. Dört üründen toplam kaç adet satılmıştır?

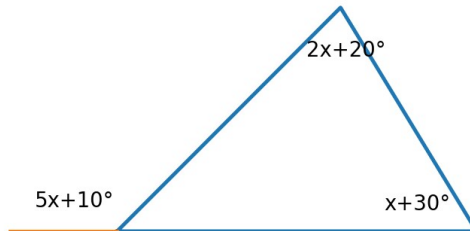
- A) 330 B) 300 C) 310 D) 320 E) 340

43. X ürününün satılan adedi %25 artsaydı bu üründen elde edilen gelir kaç TL artardı?

- A) 600 B) 720 C) 800 D) 1000 E) 900

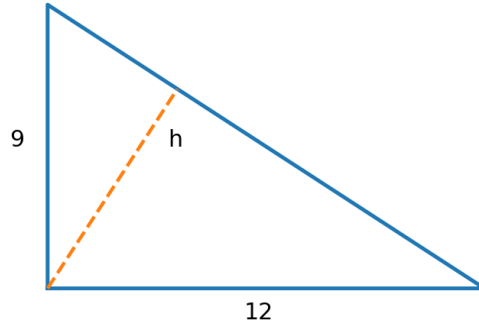
44. Şekilde paralel iki doğruyu kesen bir kesen üzerinde gösterilen $(3x+12)^\circ$ ve $(5x-28)^\circ$ ölçülü iç ters açılar eşittir. Buna göre x kaçtır?

- A) 16 B) 20 C) 18 D) 22 E) 24

45. Şekilde bir üçgenin iki iç açısı $(2x+20)^\circ$ ve $(x+30)^\circ$, üçüncü köşesindeki dış açı ise $(5x+10)^\circ$ dir. Buna göre dış açıya komşu iç açı kaç derecedir?

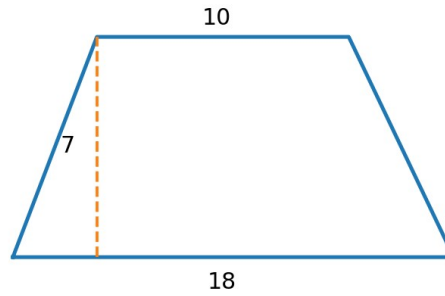
- A) 50 B) 60 C) 80 D) 70 E) 90

46. Dik kenarları 9 ve 12 birim olan dik üçgende, dik köşeden hipotenüse indirilen yüksekliğin uzunluğu kaç birimdir?

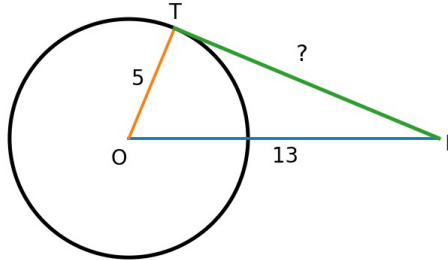
- A) 6 B) $15/2$ C) $36/5$ D) 8 E) $45/4$

47. Taban uzunlukları 10 ve 18 birim, yüksekliği 7 birim olan yamuğun alanı kaç birimkaredir?

- A) 98 B) 84 C) 91 D) 105 E) 112

48. Merkezi O olan çemberin yarıçapı 5 birimdir. Çember dışındaki P noktasının O ya uzaklığı 13 birim olduğuna göre P den çizilen teğetin uzunluğu kaç birimdir?

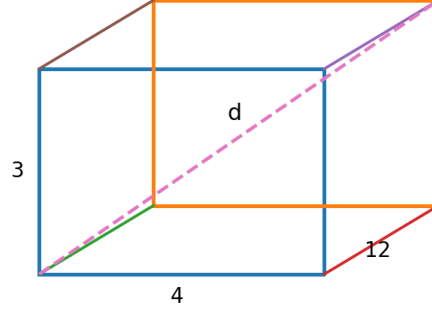

- A) 8 B) 10 C) 11 D) 14 E) 12

49. Koordinat düzleminde A(-2,3) ve B(4,-5) noktalarını birleştiren doğru parçasının orta noktası hangisidir?

- A) (-1,1) B) (1,-1) C) (1,1) D) (2,-1) E) (2,1)

50. Ayrıt uzunlukları 3, 4 ve 12 birim olan dikdörtgenler prizmasının uzay köşegeni kaç birimdir?

A) 11

B) 12

C) 14

D) 13

E) 15

SAYISAL TESTİ BİTTİ. SÖZEL TESTİNE GEÇİNİZ.

SÖZEL TESTİ

Bu testte 50 soru vardır. Cevaplarınızı ilgili bölüme işaretleyiniz.

1. Bir araştırmamanın yalnızca çok sayıda veriye dayanması, onun güvenilir olduğunu göstermeye yetmez; verilerin hangi yöntemle toplandığı ve nasıl ---- edildiği de sonuçların ---- belirler.

- A) sınıflandırma - hızını
- B) analiz - geçerliliğini
- C) saklama - görünürlüğünü
- D) çoğaltma - sadeliğini
- E) paylaşma - yeniliğini

2. Eleştiri, bir eseri kusursuzluk ölçütüne göre yargılamak değil; eserin kendi amaçları içinde neyi ----, nerede ---- kaldığını göstermektir.

- A) sakladığını - kararlı
- B) tekrarladığını - yeterli
- C) reddettiğini - tutarlı
- D) başardığını - yetersiz
- E) değiştirdiğini - özgün

3. Kent belleğini korumak, eski yapıları olduğu gibi dondurmak değil; onların tarihsel değerini gözeterek yeni yaşamla ---- bir ilişki kurmaktır.

- A) uyumlu
- B) geçici
- C) tek yönlü
- D) rastlantısal
- E) kopuk

4. Bilimsel kavramlar gündelik dile geçtiğinde çoğu zaman anlamca ----; bu yüzden popüler anlatımlar, kavramın özgün bağlamını ----.

- A) kesinleşir - gizlemelidir
- B) zenginleşir - değiştirmelidir
- C) sabitleşir - sınırlamalıdır
- D) daralır - reddetmelidir
- E) bulanıklaşır - yeniden kurmalıdır

5. Bir planın ayrıntılı olması, uygulamada mutlaka başarılı olacağı anlamına gelmez; çünkü plan, değişen koşullara ---- değilse ilk beklenmedik durumda ----.

- A) kapalı - hızlanır
- B) bağımlı - genişler
- C) uyarlanabilir - işlemez hâle gelebilir
- D) uygun - kesinleşir
- E) duyarlı - tamamlanır

6. Bir müzede bu yıl düzenlenen geçici sergilerin sayısı geçen yıla göre azalmış, buna karşılık geçici sergileri ziyaret eden toplam kişi sayısı artmıştır. Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müzenin toplam ziyaretçi sayısı artmıştır.
- B) Geçici sergi başına düşen ortalama ziyaretçi sayısı artmıştır.
- C) Kalıcı sergilerin ziyaretçi sayısı azalmıştır.
- D) Bu yılki sergiler geçen yıldakilerden daha uzun sürmüştür.
- E) Geçici sergilerin tümü aynı sayıda ziyaretçi çekmiştir.

7. Kütüphanedeki romanların bir bölümü dijitalleştirilmiştir. Dijitalleştirilen romanların tamamı 2000 yılından önce basılmıştır; ancak 2000 yılından önce basılan romanların yalnızca bir bölümü dijitalleştirilmiştir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) 2000 den sonra basılan romanların çoğu dijitaldir.
- B) Dijitalleştirilen bütün kitaplar romandır.
- C) Dijital olmayan romanların tümü 2000 den sonra basılmıştır.
- D) Dijitalleştirilmemiş romanlar arasında 2000 den önce basılanlar vardır.
- E) 2000 den önce basılan roman sayısı dijital roman sayısına eşittir.

8. Bir şirketin K şubesinin cirosu L şubesinden, L şubesinin cirosu da M şubesinden yüksektir. K şubesinin gideri M şubesinden düşük, L şubesinin gideri ise K şubesinden yüksektir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) M şubesinin cirosu K şubesinin cirosundan düşüktür.
- B) M şubesinin kârı L şubesinin kârından fazladır.
- C) K şubesinin kârı en yüksektir.
- D) L şubesinin gideri M şubesinden yüksektir.
- E) M şubesinin gideri en yüksektir.

**9. I. Böylece harita, yalnızca yer gösteren bir araç olmaktan çıkar.
II. Çünkü bir haritanın hangi ayrıntıları öne çıkardığı, kullanıcıya belirli bir bakış açısı sunar.
III. Haritalar çoğu zaman nesnel ve tarafsız belgeler gibi düşünülür.
IV. Oysa her harita, seçme ve dışarıda bırakma kararlarının ürünüdür.
V. Mekâna ilişkin bir yorum biçimine dönüşür.
Bu cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak sıralaması hangisidir?**

- A) III-II-IV-I-V
- B) IV-III-II-V-I
- C) III-IV-I-II-V
- D) II-III-IV-I-V
- E) III-IV-II-I-V

**10. I. Ancak not almak, metni kısaltmaktan ibaret değildir.
II. Etkili notlar, okurun metinle kurduğu ilişkinin izlerini taşır.
III. Okur, önemli gördüğü noktaları kendi sözcükleriyle yeniden kurar.
IV. Bu nedenle notlar, sonradan yalnızca bilgiye değil düşünme sürecine de ulaşmayı sağlar.
V. Birçok kişi okurken not almayı yalnızca hatırlama tekniği olarak görür.
Bu cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak sıralaması hangisidir?**

- A) I-V-III-II-IV
- B) V-III-I-II-IV
- C) V-I-III-II-IV
- D) II-III-V-I-IV
- E) V-I-II-IV-III

**11. I. Bu katkı, yalnızca gölge sağlamakla sınırlı değildir.
II. Kent ağaçları yaz aylarında yüzey sıcaklıklarını düşürür.
III. Aynı zamanda havadaki parçacıkları tutar ve yağmur suyunun toprağa karışmasını kolaylaştırır.
IV. Bu nedenle kent planlamasında ağaçlar süsleme ögesi değil altyapı bileşeni sayılmalıdır.
V. Kök ve yaprak yapılarıyla kentin iklimsel dayanıklılığını artırır.
Bu cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak sıralaması hangisidir?**

- A) II-III-I-IV-V
- B) II-I-III-V-IV
- C) I-II-V-III-IV
- D) V-II-I-III-IV
- E) II-I-V-IV-III

**12. I. Bu nedenle tanıklıklar, başka belgelerle karşılaştırılarak okunmalıdır.
II. Sözlü tarih, geçmişte yaşamış kişilerin anlatılarını kayıt altına alır.
III. Bununla birlikte hafıza, yaşananları olduğu gibi saklayan bir arşiv değildir.
IV. Anlatılar, unutmaya ve sonradan edinilen bilgilerle yeniden biçimlenebilir.
V. Yine de bu özellik, tanıklıkları değersiz kılmaz; insanların geçmişe nasıl anlam verdiğini gösterir.
Bu cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak sıralaması hangisidir?**

- A) III-II-IV-I-V
- B) II-IV-III-V-I
- C) II-III-I-IV-V
- D) II-III-IV-I-V
- E) III-IV-II-I-V

13. (I) Bir bilim merkezindeki sergiler, ziyaretçinin yalnızca nesnelere bakmasını değil onlarla işlem yapmasını hedefler. **(II)** Etkileşimli düzenekler, soyut ilkeleri deneyim yoluyla görünür kılar. **(III)** Böylece ziyaretçi, yaptığı müdahalenin sonucunu doğrudan gözlemler. **(IV)** Ziyaretçi bir düğmeye bastığında ya da bir modeli hareket ettirdiğinde düzenekte bir değişim oluşur. **(V)** Öğrenme, hazır bilgiyi almaktan çok neden-sonuç ilişkisini keşfetmeye dönüşür. Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturması için hangi cümleler yer değiştirmelidir?

- A) III ile IV
- B) I ile II
- C) II ile III
- D) II ile V
- E) IV ile V

14. (I) Sözlükler, dildeki değişimi anında değil belli bir gecikmeyle yansıtır. **(II)** Kullanımı yaygınlaşan sözcük, zamanla sözlükte yer bulur. **(III)** Ardından farklı bağlamlara taşınarak anlam alanını genişletir. **(IV)** Yeni bir sözcük önce dar bir çevrede kullanılmaya başlar. **(V)** Dolayısıyla sözlük, değişimin başlangıç noktası değil izleyicisidir. Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturması için hangi cümleler yer değiştirmelidir?

- A) I ile III
- B) II ile III
- C) III ile V
- D) I ile IV
- E) II ile IV

15. (I) Bazı seramik onarım teknikleri, kırığın izini görünmez kılmaya çalışmaz. **(II)** Önce parçalar dikkatle birleştirilir ve eksik kısımlar tamamlanır. **(III)** Bu yaklaşım, hasarı kusur olarak saklamak yerine nesnenin geçmişinin bir parçası sayar. **(IV)** Son olarak birleşme çizgileri belirgin bir malzemeye vurgulanır. **(V)** Böylece onarım, nesnenin yaşanmışlığını örten değil görünür kılan bir müdahaleye dönüşür. Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturması için hangi cümleler yer değiştirmelidir?

- A) I ile IV
- B) III ile IV
- C) II ile III
- D) II ile V
- E) I ile III

16. (I) İnsan bedenindeki günlük ritimler, ışık ve karanlık döngüsünden güçlü biçimde etkilenir. **(II)** Edebiyatta rüyalar, çoğu zaman karakterin bastırıldığı duyguları görünür kılan bir araçtır. **(III)** Akşam saatlerinde parlak ışığa maruz kalmak, uyku zamanını düzenleyen biyolojik işaretleri geciktirebilir. **(IV)** Sabah ışığı ise beden saatinin yeniden ayarlanmasına yardımcı olur. **(V)** Bu nedenle uyku düzeni değerlendirilirken yalnızca yatış saati değil gün içindeki ışık maruziyeti de dikkate alınmalıdır. Bu parçanın anlam bütünlüğünü bozan cümle hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

17. (I) Tohum bankaları, bitki çeşitliliğini gelecekte kullanılmak üzere saklamayı amaçlar. **(II)** Tohumlar düşük sıcaklık ve nem koşullarında canlılıklarını uzun süre koruyabilir. **(III)** Bahçe tasarımı yürüyüş yollarının genişliği, kullanım yoğunluğuna göre belirlenir. **(IV)** Ancak bütün türlerin tohumu aynı koşullarda depolanamaz. **(V)** Bu yüzden bazı bitkiler canlı koleksiyonlar ya da doku kültürü yöntemleriyle korunur. Bu parçanın anlam bütünlüğünü bozan cümle hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) IV
- D) III
- E) V

18. (I) Açık kaynak yazılımlarda kaynak kodu kullanıcıların incelemesine ve geliştirmesine açıktır. (II) Bu açıklık, hataların farklı kişilerce saptanmasını ve çözümlerin paylaşılmasını kolaylaştırır. (III) Projenin sürdürülebilirliği yalnızca kodun açık olmasına değil katkı sürecinin iyi yönetilmesine de bağlıdır. (IV) Modern ofislerde ortak çalışma alanlarının akustik düzeni çalışanların dikkatini etkileyebilir. (V) Açık lisans, tek başına etkin bir topluluk ve düzenli bakım garantisi vermez. Bu parçanın anlam bütünlüğünü bozan cümle hangisidir?

- A) IV
- B) I
- C) II
- D) III
- E) V

19-20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Müzelerde “yavaş bakma” adı verilen yaklaşım, ziyaretçinin bir eserin önünde alışılmışın daha uzun süre kalmasını ister. Amaç, eserde saklı tek bir doğru yorumu bulmak değildir. Ziyaretçi önce gördüğü ayrıntıları betimler, ardından bu ayrıntılar arasındaki ilişkiler üzerine varsayımlar kurar ve yeni bir ayrıntı fark ettiğinde ilk yorumunu gözden geçirir. Bu yöntem, bilgi vermeden önce dikkati örgütlediği için özellikle karmaşık görsel malzemelerde yararlıdır; kişi neye baktığını ve yorumunu hangi kanıta dayandığını daha açık biçimde fark eder.

19. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat eserleri ancak uzmanların açıklamalarıyla anlaşılabilir.
- B) Müzelerde eser başına ayrılan süre ziyaretçi sayısına göre belirlenmelidir.
- C) Görsel malzeme hakkında ilk yorum çoğu zaman en güvenilir yorumdur.
- D) Yavaş bakma, eserin tarihsel bilgisini ezberletmeye yönelik bir yöntemdir.
- E) Yavaş bakma, gözlem ve yorumu kanıta dayalı biçimde geliştiren bir dikkat uygulamasıdır.

20. Bu parçaya göre “yavaş bakma” yaklaşımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ziyaretçinin esere ilişkin ön bilgisini gereksiz kılar.
- B) Her eserin aynı süre içinde incelenmesini zorunlu tutar.
- C) Yorumun, yeni gözlemler karşısında değişebilmesine imkân verir.
- D) Eserin estetik değerini ölçmek için sayısal ölçütler kullanır.
- E) Karmaşık görseller yerine sade nesnelerde daha etkilidir.

21-22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yurttaş bilimi projelerinde gönüllüler kuş gözlemi, hava kalitesi ölçümü ya da kıyı temizliği gibi çalışmalarda veri toplar. Bu katılım, profesyonel ekiplerin tek başına ulaşamayacağı genişlikte ve sıklıkta gözlem yapılmasını sağlar. Ancak çok sayıda veri, kendiliğinden nitelikli veri anlamına gelmez. Ölçüm yönergelerinin açık olması, katılımcıların kısa eğitimlerden geçmesi ve olağan dışı kayıtların uzmanlarca doğrulanması gerekir. Dolayısıyla yurttaş bilimi uzmanlığın yerine geçmez; uzmanların gözlem alanını genişleten bir iş birliği modeli sunar.

21. Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gönüllülerin topladığı veriler profesyonel verilerden daha güvenilirdir.
- B) Yurttaş bilimi, uygun standart ve doğrulamayla uzman çalışmalarını genişletebilir.
- C) Bilimsel projelerde geniş katılım veri kalitesini zorunlu olarak düşürür.
- D) Uzman denetimi yurttaş biliminin katılımcı niteliğini ortadan kaldırır.
- E) Yurttaş bilimi yalnızca çevre araştırmalarında kullanılabilir.

22. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Gönüllüler geniş coğrafyalarda sık gözlem yapılmasına katkı sağlayabilir.
- B) Veri miktarı ile veri niteliği aynı şey değildir.
- C) Olağan dışı kayıtların denetlenmesi veri güvenilirliğini destekler.
- D) Yurttaş bilimi projelerinde gönüllülerin tüm ölçüm kararlarını bağımsız vermesi gerekir.
- E) Uzmanlar ile gönüllüler arasında iş birliği kurulabilir.

23-24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kentlerde sesle ilgili çalışmalar uzun süre yalnızca gürültüyü azaltmaya odaklandı. Oysa bir meydanın ya da parkın işitsel niteliği, desibel düzeyi kadar seslerin kaynağına ve bağlamına da bağlıdır. Çocuk sesleri, su şırıltısı ya da uzaktan gelen çan sesi ölçüm cihazında yüksek görünebilir; yine de kullanıcılar bu sesleri mekânın kimliğinin parçası olarak olumlu değerlendirebilir. Bu nedenle ses peyzajı tasarımı, mutlak sessizlik aramak yerine rahatsız edici sesleri sınırlarken anlamlı sesleri korumayı amaçlar.

23. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kentsel işitsel kalite yalnız ses düzeyiyle değil, sesin kaynağı ve bağlamıyla birlikte değerlendirilmelidir.
- B) Kent parklarında doğal seslerin tümü yapay seslerden daha düşüktür.
- C) Gürültü ölçüm cihazları insan algısını eksiksiz biçimde yansıtır.
- D) Kentsel tasarımın temel amacı bütün sesleri ortadan kaldırmaktır.
- E) Yüksek desibel her ses kullanıcılar tarafından olumsuz karşılanır.

24. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sessiz mekânlar her zaman daha güçlü bir kent kimliği oluşturur.
- B) İnsanların ses değerlendirmeleri ölçüm sonuçlarından bağımsızdır.
- C) Su sesi ancak düşük desibeldeyse olumlu algılanır.
- D) Ses peyzajı tasarımı yalnız kapalı mekânlarda uygulanabilir.
- E) Aynı ses düzeyindeki iki ses, kaynakları farklıysa farklı biçimde algılanabilir.

25-26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilimde tekrarlanabilirlik, aynı yöntemin her koşulda bütünüyle aynı sonucu üretmesi demek değildir. Bir deney farklı laboratuvarlarda yinelenildiğinde küçük ayrımlar görülebilir; bu ayrımlar kullanılan cihazlardan, örneklem özelliklerinden ya da çevresel koşullardan kaynaklanabilir. Önemli olan, yöntem ve verilerin bu farkların incelenmesine izin verecek açıklıkta paylaşılmasıdır. Başarısız bir tekrar, ilk çalışmanın mutlaka hatalı ya da hileli olduğunu göstermez; kimi zaman etkinin hangi koşullarda ortaya çıktığını belirleyerek kuramın sınırlarını daha iyi gösterir.

25. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel deneyler farklı laboratuvarlarda aynı cihazlarla yapılmalıdır.
- B) Tekrarlanamayan her sonuç bilimsel değerden yoksundur.
- C) Tekrar çalışmaları, farklılıkların nedenlerini ve bir bulgunun geçerli olduğu koşulları açığa çıkarabilir.
- D) İlk araştırmaların yöntemleri tekrar çalışmalarından gizli tutulmalıdır.
- E) Çevresel koşullar deney sonuçlarını hiçbir biçimde etkilemez.

26. Bu parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Laboratuvar Cihazlarının Tarihi
- B) Tekrarlanabilirliğin Anlamı ve Sınırları
- C) Bilimde Kesinlik Arayışının Sonu
- D) Örneklem Seçiminde Rastlantı
- E) Araştırma Etiğinde Yaptırımlar

27-28. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mizah çevirisinde sözcükleri tek tek korumak çoğu zaman espriyi kaybettirir. Çünkü söz oyunu, ses benzerliğine ya da yalnız belirli bir kültürde bilinen bir çağrışıma dayanabilir. Çevirmen bu durumda biçimi değil işlevi korumayı seçebilir: Aynı cümleyi bire bir aktarmak yerine hedef dilde benzer şaşırtma etkisi yaratan başka bir ifade kurar. Bazen de kaynak metindeki espriyi o noktada aktaramaz, fakat metnin başka bir yerinde yeni bir söz oyunu oluşturarak kaybı telafi eder.

27. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Mizah çevirisinde kültürel bilgiler bütünüyle kaldırılmalıdır.
- B) Sözcüklerin biçimini korumak her zaman mizahın işlevini de korur.
- C) Çevirmen kaynak metne yeni bir unsur eklememelidir.
- D) Benzer okur etkisini yaratmak, kimi zaman bire bir karşılıktan uzaklaşmayı gerektirebilir.
- E) Ses benzerliğine dayanan söz oyunları bütün dillerde aynıdır.

28. Parçada sözü edilen “kayıbı telafi etme” aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir noktada aktarılamayan mizah etkisini metnin başka bir yerinde yeni bir söz oyunu ile karşılamak
- B) Kaynak metindeki bütün esprileri açıklama notuyla vermek
- C) Çeviriyi kısaltarak kültürel göndermeleri çıkarmak
- D) Aynı sözcükleri hedef dilde ses bakımından benzetmek
- E) Esprili bölümleri düzyazı açıklamalara dönüştürmek

29-31. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dijitalleştirme, arşiv belgelerine erişimi mekândan bağımsız hâle getirir; ancak erişilebilir olmakla bulunabilir olmak aynı şey değildir. Kullanıcı çoğu zaman belgeye doğrudan değil arama kutusu, kategori ve etiketler üzerinden ulaşır. Bir fotoğrafın tarihi, kişileri ya da konusu doğru tanımlanmamışsa o fotoğraf sistemde bulunmasına rağmen arama sonuçlarında görünmeyebilir. Bu nedenle metadata denilen tanımlayıcı bilgiler, arşivin görünürlük haritasını kurar. Dijital arşivler yalnız geçmişi saklayan nötr depolar değil, kullanıcıya neyin kolayca karşılaşılabildiğini belirleyen düzenleme sistemleridir.

29. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dijital arşivler fiziksel arşivlerden daha az belge saklar.
- B) Arama kutuları yalnız tarihi bilinen belgelerde kullanılabilir.
- C) Belgelerin dijitalleştirilmesi arşiv uzmanlarına olan gereksinimi ortadan kaldırır.
- D) Metadata, belgenin içeriğini değiştiren teknik bir işlemdir.
- E) Dijital arşivlerde erişim, belgelerin nasıl tanımlanıp düzenlendiğine de bağlıdır.

30. Parçaya göre metadata nın temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belgenin fiziksel kopyasını ortadan kaldırmak
- B) Kullanıcının arşive üyeliğini doğrulamak
- C) Belgeyi tanımlayarak arama ve kategoriler içinde bulunabilir kılmak
- D) Fotoğrafların çözünürlüğünü yükseltmek
- E) Arşiv belgelerinin telif süresini belirlemek

31. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Dijital arşivlerde bütün belgeler eşit ölçüde görünürdür.
- B) Eksik tanımlanmış bir belge, sistemde bulunduğu hâlde kullanıcıların karşısına çıkmayabilir.
- C) Kullanıcılar dijital arşivlerde yalnız fotoğraflara erişebilir.
- D) Dijitalleştirme belgelerin tarih bilgisini otomatik olarak doğrular.
- E) Fiziksel arşivlerde kategori kullanılmaz.

32-34. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Restorasyon ekolojisi uzun süre bozulmuş bir alanı geçmişteki hâline döndürmeyi hedefledi. Fakat iklim, toprak ve tür dağılımları değiştiğinde belirli bir tarihsel görüntüyü aynen kurmak mümkün olmayabilir. Bu durum geçmiş kayıtlarını gereksiz kılmaz; kayıtlar alanın nasıl işlediğine, hangi türlerin birlikte bulunduğu ve bozulmanın yönüne ilişkin değerli ipuçları verir. Yine de amaç, geçmişin tek bir anlık fotoğrafını kopyalamak yerine değişen koşullarda su döngüsü, toprak oluşumu ve türler arası etkileşim gibi süreçleri sürdürebilen dayanıklı bir ekosistem kurmaktır.

32. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Restorasyon çalışmalarında geçmiş kayıtları tümüyle bırakılmalıdır.
- B) İklim değişikliği olan alanlarda ekolojik restorasyon yapılamaz.
- C) Başarılı restorasyon yalnız geçmişteki tür listesini eksiksiz kurmaktır.
- D) Restorasyon, tarihsel bilgiden yararlanırken değişen koşullarda işleyen süreçleri hedeflemelidir.
- E) Toprak ve su süreçleri tür çeşitliliğinden bağımsızdır.

33. Parçaya göre geçmiş kayıtlarının restorasyonda kullanılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alanların önceki işleyişi ve bozulma yönü hakkında ipucu vermesi
- B) Gelecekteki iklim koşullarını kesin biçimde göstermesi
- C) Bütün türlerin yeniden getirilebileceğini kanıtlaması
- D) Toprak oluşumunu hızlandırması
- E) Restorasyon maliyetini ortadan kaldırması

34. Parçada “geçmişin tek bir anlık fotoğrafını kopyalamak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alanı yalnız fotoğraf belgeleriyle incelemek
- B) Geçmiş kayıtlarını sayısal ortama aktarmak
- C) Restorasyonun sonucunu belli aralıklarla görüntülemek
- D) Geçmişteki bütün değişimleri sırayla canlandırmak
- E) Geçmişteki belirli bir durumu değişmez hedef olarak aynen yeniden kurmak

35-37. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Karar destek sistemleri, uzmanların tekrarlayan hesaplamaları daha hızlı yapmasını ve çok sayıda olasılığı taramasını sağlar. Ancak kullanıcı öneriyi gerekçesini incelemeyen kabul ederse zamanla kendi tanı koyma ya da sorun çözme becerisini daha az kullanabilir. Bu yüzden iyi tasarlanmış eğitim, yalnız sistemin normal durumlarda nasıl çalıştığını öğretmez; hatalı veri, sıra dışı örnek ve sistem önerisiyle çelişen bulgular üzerinde de çalıştırır. Amaç insanı karar sürecinden çıkarmak değil, aracın hızını insanın bağlam bilgisi ve eleştirel denetimiyle birleştirmektir.

35. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karar destek sistemleri uzmanlardan her durumda daha doğru karar verir.
- B) Uzmanlık yalnız tekrarlayan hesaplamaları yapabilme becerisidir.
- C) Otomasyon, eleştirel denetim ve sıra dışı durum eğitimiyle birlikte kullanıldığında uzmanlığı destekler.
- D) Karar destek sistemleri yalnız eğitim amacıyla geliştirilmelidir.
- E) Sistem önerileri gerekçesiz de olsa zaman kazandırdığı için kabul edilmelidir.

36. Bu parçaya göre uzmanların eğitiminde aşağıdakilerden hangisine yer verilmelidir?

- A) Sistemin önerisini sorgulamadan uygulama alıştırmalarına
- B) Sistemin hata yapabileceği olağan dışı örnekleri değerlendirmeye
- C) Yalnız en sık rastlanan durumları ezberlemeye
- D) Bütün kararları sistem dışında vermeye
- E) Hesaplama hızını sistemle yarışacak düzeye çıkarmaya

37. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Otomasyon, uzman bilgisini bütünüyle gereksiz kılar.
- B) Sistemler yalnızca yanlış veri olduğunda kullanışlıdır.
- C) Uzmanların bağlam bilgisi sayısal hesaplamalardan daha önemlidir.
- D) Bir aracın sık kullanılması, kullanıcı kendi muhakemesini devre dışı bırakırsa beceri kaybına yol açabilir.
- E) Karar destek sistemlerinin açıklama sunması gereksizdir.

38-40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ekrandan ve kâğıttan okumanın karşılaştırıldığı çalışmalar tek bir aracın her görevde üstün olduğunu göstermiyor. Uzun bir metinde sayfaların fiziksel konumu, okuma bilginin nerede bulunduğuyla ilişkin mekânsal ipuçları verebilir. Ekranda ise arama, büyütme ve bağlantılar arasında geçiş gibi işlevler belirli görevleri hızlandırabilir. Öte yandan bildirimler, sürekli kaydırma ve karmaşık arayüzler dikkati bölebilir. Dolayısıyla okuma başarısını yalnız ortamla açıklamak yerine metnin amacı, arayüz tasarımı ve okurun kullandığı stratejiler birlikte değerlendirilmelidir.

38. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuma başarısı, ortamın yanı sıra görev, arayüz ve okuma stratejilerine bağlıdır.
- B) Kâğıttan okuma bütün görevlerde ekrandan okumadan üstündür.
- C) Ekrandaki arama işlevleri uzun metinleri anlamayı her zaman azaltır.
- D) Mekânsal ipuçları yalnız kısa metinlerde kullanılır.
- E) Bildirimler okurun dikkatini güçlendirir.

39. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kâğıdın mekânsal ipuçları sağlayabilmesine
- B) Ekranda arama işlevinin bazı görevleri hızlandırabilmesine
- C) Bildirimlerin dikkati bölebilmesine
- D) Arayüz tasarımının okuma üzerindeki etkisine
- E) Okuma hızının yaş gruplarına göre değişmesine

40. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Ekranda okuma yalnız bağlantılı metinlerde kullanılmalıdır.
- B) Kâğıt, arama gerektiren görevlerde hiçbir avantaj sağlayamaz.
- C) Aynı metin farklı arayüzlerde sunulduğunda okuma deneyimi değişebilir.
- D) Bildirimler kapatıldığında ekran her durumda kâğıttan üstündür.
- E) Okuma stratejileri kullanılan ortamdan etkilenmez.

41-42. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Paketlerin ön yüzündeki renkli besin etiketleri, tüketicinin şeker, tuz ve yağ miktarını hızlıca karşılaştırmasına yardım eder. Fakat bu sadeleştirme, kullanılan eşiklerin ve porsiyon tanımının nasıl belirlendiğine bağlıdır. Küçük gösterilen bir porsiyon, ürünün değerlerini olduğundan daha olumlu gösterebilir; tek bir yeşil işaret de tüketicide ürünün bütünüyle sağlıklı olduğu izlenimini yaratabilir. Bu nedenle ön yüz etiketi karar vermeyi kolaylaştıran bir özet olmalı, ayrıntılı içerik ve porsiyon bilgisi yerine geçmemelidir.

41. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ön yüz etiketleri ayrıntılı içerik listesini gereksiz kılar.
- B) Basitleştirilmiş besin etiketleri yararlı olmakla birlikte porsiyon ve ölçütler dikkate alınarak okunmalıdır.
- C) Renkli etiketler yalnız şeker miktarını göstermelidir.
- D) Porsiyon bilgisi bütün ürünlerde aynı olmak zorundadır.
- E) Yeşil işaret taşıyan ürünlerin tümü sağlıklıdır.

42. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Porsiyon küçüldükçe ürünün gerçek besin içeriği değişir.
- B) Ön yüz etiketleri bütün tüketicilerde aynı yorumu oluşturur.
- C) Ayrıntılı içerik bilgisi yalnız üreticiler için gereklidir.
- D) Bir ürünün tek bir olumlu göstergesi, ürünün bütünü hakkında yanıltıcı bir izlenim yaratabilir.
- E) Renkli etiketlerde eşik kullanılması gereksizdir.

43-46. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

A, B, C, D, E ve F konuşmacıları bir oturumda 1 den 6 ya sıralanacaktır. C, D nin hemen önünde; A, B den önce olacaktır. E ile F art arda gelmeyecek, B beşinci sırada olacak ve A birinci sırada olmayacaktır.

43. Hangi konuşmacı kesinlikle 5. sıradadır?

- A) B
- B) A
- C) C
- D) D
- E) F

44. A konuşmacısı 2. sıradaysa 3. ve 4. sırada hangi iki konuşmacı vardır?

- A) A ve B
- B) D ve E
- C) E ve F
- D) B ve F
- E) C ve D

45. Hangi iki konuşmacı art arda gelmek zorundadır?

- A) A ve B
- B) A ve E
- C) C ve D
- D) D ve F
- E) E ve F

46. E konuşmacısı 1. sıradaysa 6. sırada hangi konuşmacı vardır?

- A) D
- B) F
- C) A
- D) C
- E) E

47-50. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız cevaplayınız.

K, L, M, N, P ve R kitapları bir rafa soldan sağa 1 den 6 ya sıralanacaktır. L, K nin hemen sağında olacaktır. M, N den; N de R den önce olacak, P uçlarda bulunmayacak ve K birinci sırada olmayacaktır.

47. Hangi kitap kesinlikle 1. sıradadır?

- A) K
- B) L
- C) N
- D) M
- E) P

48. K kitabı 2. sıradaysa R kitabı kaçınıcı sıradadır?

- A) 6
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) Belirlenemez

49. R kitabı 4. sıradaysa 5. ve 6. sırada hangi iki kitap vardır?

- A) K ve N
- B) L ve P
- C) N ve P
- D) P ve K
- E) K ve L

50. N kitabı 5. sıradaysa 6. sırada hangi kitap vardır?

- A) K
- B) L
- C) R
- D) P
- E) M